

Mádi színészet. Mád községben (Zemplén m.) 1798. okt. 15-től 28-ig működtek első ízben magyar színészek; a kolozsvári színtársulat vendégszerepelt akkor ált. 1835. szept. 23-án Balogh István kised vándorcsoportja talál itt otthont, rövid időre. 1871. májusában Sebők Lajos művezetése alatt egy töredék társulat játszott a községben.

Maecenas. (mecenás). Azok megtisztelő neve, akik a tudomány, irodalom, művészet és ezek méltó képviselői érdekében nagyobbarányú anyagi segítséget nyújtanak — önzetlenül. Ma ez az értelme, valamikor név volt. Maecenas Caius Cilnius Julius Caesar, majd Octavianus Augustus idejében élt. Valamivel idősebb az utóbbinál s meghalt a 8-ik esztendőben Kr. előtt. Nem is római eredetileg. Etruria Arretium nevű városában született. A római világbirodalom urának: Octavianus Augustusnak (31 Kr. e. — 14 Kr. u.) barátja, tanácsadója, minisztere; elsőrangú politikus, egyben író; pazar irodalom-, tudomány- és művészetpártoló. Gazdagsága vetekedett Luculluséval és felülmúlta Crassusét. A nagy római költőknek, Vergiliusnak, Horatiusnak s általában az irodalomnak és művészetnek bőkezű pártfogója volt.

Pártfogoltjai közül kimagaslók Vergilius. Maecenas bírja rá Vergiliust Georgiconjának megírására. (»Világ«, 1923. aug. 17.)

Mecénások már a színészet első évtizedeiben ismeretesek voltak hazánkban. Így többek között 1792. jún. 4-én az első magyar színtársulat előadta az első eredeti vígjátékot, Bessenyei »Filozófus«-át, mely alkalommal gróf Károlyi Józsefné 50 darab arannyal jutalmazta a társaságot; (L.: »Magyar Hírmondó«, 1792. I. kötet, 822. old.) ugyanez év júl. 22-én a császár koronázásakor a nádor 39 aranyat adományozott a színészeknek. A további évek során pedig az egyes vármegyék karolták föl a színészet ügyét, de voltak oly magyar városok is, ahol hazafias buzgósággal és tradícióból támogatták a színtársulatokat. Egy 1834. évről szóló dokumentum például ekként festi a kor nemes megértését és hajlandóságát: »Szabad Abony Várossa birtokos Urai már több ízben bizonyították s bizonyítják a honnyelv eránt

vonzó igaz szereteteket azzal, hogy nem tekintvén a' színésztársaságoknak, melyet a' szerentse hozzájuk vezérlett, művészi gyengeségét, mutatványainak előadására számossan megjelennek 's a' nállok menedéket kereső Thália vándor papjait a' téli hónapokban szabad szállással 's élelmekre bőven öszve szedett gabonával nagylelkűen elősegítik.«

Ma Este. Képes színházi hetilap. Várnai István szerkesztésében megindult Budapesten, 1923. aug. 24-én. Megszűnt 1926. március havában.

Maeterlinck (máterlink) **Maurice**, belga író, sz. 1862. aug. 29-én. Állandóan Franciaországban él. Számos filozófiai munkája is jelent meg. Nobel-díj nyertes volt 1913-ban. A színpadon a szimbolizmus megeremtője, aki külön színpadi stílust teremtett. Nálunk is bemutatott színművei: »Monna Vanna«, dr. 3 felv. Ford. Ábrányi Emil. Bem. 1902. dec. 28. Nemzeti Színház. 50-edszer: 1907. febr. 15. Operai feldolgozásban bemutatták 1907. márc. 2-án, a Magy. Kir. Operaházban. A Városi Színház felújította 1925. jan. 9-én. »Pelleas és Melisande«, dr. 5 felv. Ford. Harsányi Kálmán. Bem. 1907. jan. 25-én, a Nemzeti Színházban. »Mária Magdolna«, dr. Bem. 1909. dec. 27. Kolozsvárott. »A kék madár«, mesejáték 9 képben. (Ford. Adorján Andor, kíséző zenéjét szerz. Nádor Mihály. Bem. 1913. máj. 8. Magyar Színház. »Aglavaine és Selysette« c. darabját a Zeneakadémián mutatták be 1925. februárjában, Keleti Márton rendezésében.

Magánénekes. Énekes darabokban a nagyobb szerepek ábrázolóit nevezik így, megkülönböztetésül a karénekesektől, akik tömegénekesek. (V. ö. Magánszereplő és Szólísta.)

Magánjelenet. Olyan kisebb színdarab, amelyet csak egy színész ad elő. A monológtól (L. o.) abban különbözik, hogy az szavalási, a M. pedig színészi produkció.

Magánszereplő. Drámai színházi vonatkozásban nem szabatos kitétel, mert a drámában magánszámok nincsenek, de